

LIBRIS

We know
books

George C. DUMITRU, născut în 1978 în Constanța. Este prozator, absolvent de Cibernetică, Statistică și Informatică Economică, ASE București. După mai multe apariții în publicații și antologii, a debutat editorial cu volumul de proză scurtă *Poveste cu o fată* (2010). În 2021 a apărut romanul *...și toate zilele de azi* la Editura Humanitas. Au urmat, la Editura Polirom, volumul de povestiri *Fericire* (2022) și romanul *Rupturi* (2023).

GEORGE C. DUMITRU

Tot ce rămâne

roman

Ediția a II-a

3C CARTIER

Din 1995, în toate librăriile bune

Cuprins

Botezul.....	9
Lacul.....	23
Picioruș.....	47
Rada	59
Tanța	69
Școala	83
Goliat	108
Old Shatterhand	120
Mișu	130
Nunta	139
Ghiță	152
Ajutoare	162
<i>Paradise Lost</i>	176
Năvodari.....	190

Botezul

Mi-a povestit mama cum a fost.

Eram un bebeluș plângăcios, care urla de dimineața până seara, chiar dacă mama îmi tot îndesa sfârcul în gură, sperând să mă reducă măcar puțin la tăcere. Eu o țineam pe-a mea, cu ochii mari și fața vineție. Colici, nervi, neliniște, toate la un loc. Din când în când, îmi înghițeam lacrimile și cădeam într-un fel de leșin ce putea fi luat drept somn. Atunci aluneca și mama într-o găleată cu smoală, din care ieșea cu greu la lumină, când răcnetele mele începeau din nou să se audă. Mama era pierdută. La fel era și taică-miu. Mă lua și el în brațe, făcea ture cu mine prin casă, sperând că, dacă mă ametește, mă liniștesc. Dar tata nu mirosea a mama, tata mirosea a pește și a cărbuni de sobă. Tot la mama ajungeam, să mă pună cu obrazul pe pieptul ei sau să mă lipească de clavicula stângă, în timp ce-mi dădea palme ușoare pe spate: gata, gata. Nu era gata deloc, eu continuam să urlu și ea nu mai știa ce să facă. Erau zile în care se gândea să mă arunce pe geam. Își imagina cum zbor și cad în iarbă. Să plâng acolo, la distanță, până mă opresc de tot, iar ea să închidă ușile și ferestrele, să-și pună o pernă-n cap și să doarmă să doarmă să doarmă. Se scutura repede de gândurile astea morbide, săracul copilăș, săracul de mine, eram fiul ei, cum putea concepe așa ceva? Se pare că putea. Îi treceau toate astea prin minte și se bucura că nu are tata puteri telepatice, s-ar fi îngrozit și-ar fi închis-o la nebuni. Nu era nebună, era doar obosită. Obosită, tracasată, cu depresie post natală în plină desfășurare. Cui să-i zică? Nu avea cui, oamenii din jurul ei activau în alte sfere. Iar tata era bărbat și mai era și tată și mai era și panicat din naștere. Apoi soacră-sa – bunica Rada –, care îi vorbea fără încetare, înnebunind-o. Îi spunea că ar trebui să mă boteze repede, că doar așa mă voi liniști. Știa asta de la popa Andrei, care-i explica

ei în fiecare duminică, după slujbă. Gând întărit seară de seară de cărțile de rugăciuni pe care le deschidea înainte de culcare.

Mama, așa cum era pe atunci, prinsă în lupta cu bebelușul de mine, nu se putea concentra cu adevărat la un astfel de eveniment. Botezul era o întregă nebulie pe care ea ar fi amânat-o la nesfârșit, una de care, dacă era să fie cinstită, s-ar fi lipsit până la capăt. Dar trăia la țară, și la țară lucrurile merg într-un anumit fel dintr-un anumit motiv. Nebotezat aș fi devenit un ciumat, un lepros. Nu era o perspectivă pe care s-o ia cu adevărat cineva în calcul. Botezul a trebuit să aibă loc, cu tot ritualul lui elaborat, condus de părintele Andrei.

Părintele era supărat. Făcuse toate pregătirile la biserică și, când bunica îi spusese oftând că trebuie să vină la noi acasă, nu-i picase bine. Se uitase mai degrabă tâmp la femeia cu batic din fața lui care își frângea mâinile a tragedie, în timp ce încerca să se justifice, nici ea nu știa de ce. Acasă vor, eu ce să le fac? Totul se datorase nașei și refuzului ei de-a merge la biserică. Venise cu brațele încărcate cu bulendre pentru mine, haine pe care dăduse o grămadă de bani, și părea că nu-i convenise prea mult situația. Avea destule de comentat, și-a-nceput cu biserica: nu-i înțelegea rostul pe pământ. Dacă vrei să te rogi, zicea, roagă-te singur la piciorul patului, în genunchi, sau du-te pe câmpii, în bătaia soarelui, ori în deșert, sunt mai multe șanse să dai de Dumnezeu acolo. Unora li s-a arătat, altora le-a vorbit și totul s-a petrecut, de regulă, în căldură mare, sub soarele orbitor, nu între zidurile reci ale vreunei clădiri oribile, cuprinsă de mirosuri diverse, populată în general de babe și de țate – în niciun caz de oameni deștepți și vizionari, așa cum era ea. Doar nu ajunsese degeaba directoare de școală și secretară de partid pe comună. Pe scurt, intrată în casă, nu s-a descălțat, nu s-a dezbrăcat, dar a vorbit cu voce subțire și tăioasă: Sper că nu mă cărați iar la biserică, că eu acolo nu intru. Credeam că m-am făcut înțeleasă de la nuntă. Nașul s-a posomorât mai mult decât era deja: Domne, mi-a făcut capul calendar cu asta tot drumul.

Nașa era o femeie dură, cu un aer răutăcios. Strictă și excesiv de pedantă, aservită Sistemului, avea o singură dorință pe care n-o ascundea nimănui: să se pună bine cu Partidul, să impresioneze. Misiunea ei, ca secretar cu probleme de propagandă în comună, era să promoveze sătenilor religia comunistă, să pătrundă minți și să le alinieze. Să predice Binele celor care erau încă reticenți. Era convinsă că oamenii nu își dau seama, sunt adormiți, și ea trebuie să-i trezească. Sătenii nu știau ce e bine pentru ei, dacă ar fi știut, ar fi îmbrățișat comunismul din toată inima, așa ca ea. Nu există decât un Adevăr, îi zicea mamei, și cine nu-l vede este pur și simplu orb. Ea o să le deschidă tuturor ochii. Ei trăiesc în bezna minții și nu au capacitatea de gândire adecvată. Să fim serioși, sunt în general proști. Cum ar putea un prost să știe ce e bine pentru el? Stă captiv în mintea lui limitată și se plimbă de colo-colo, ca un gândac într-o cutie de chibrituri. Nu poate înțelege libertatea, nu o poate primi, nu se poate bucura de ea.

În primele ei zile ca director, organizase proiecții antireligioase în școală. Strânsese oameni din sat, bătrâni și săraci, adventiști și ortodocși și-i înghesuise în laboratorul de istorie, unde rula un film în care se demontau, pas cu pas, plăgile biblice și alte miracole. Se explicau științific. Transformarea apelor în sânge – infestarea Nilului cu niște alge microscopice roșii, posibilă când sunt întrunite anumite condiții. Invazia de broaște – aceleași alge, care au forțat amfibienii să-și părăsească mediul natural și să se plimbe pe străzi, să intre în case și chiar în palatul faraonului. Întunericul – nori groși de cenușă de la un vulcan care doar ce erupsese. Și așa mai departe. Se mai explicau și altele, ca despărțirea Mării Roșii, datorată unui tsunami, sau potopul lui Noe – o revărsare de ape, când Mediterana s-a umflat și a format Marea Neagră. Există câte un motiv pentru fiecare astfel de eveniment miraculos. Oamenii luau aminte cu gura căscată, stăteau în bănci ca niște elevi cuminți și priveau atenți imaginile derulate pe un perete, prin intermediul proiectorului zgomotos. La final au ieșit cu toții în curtea școlii și au vorbit

între ei, nedumeriți. Au concluzionat că, până la urmă, statul a decis să bage religia în școli. Unora li s-a părut potrivit, altora mai puțin, convinși că religia trebuie studiată acasă sau la Biserică, școala este pentru altceva. După care au plecat, lăsând-o pe directoarea singură cu rolele ei de film, pe care a trebuit să le care într-un mic spațiu de depozitare.

Nașii veniseră din Băneasa, se auzea că fuseseră mutați disciplinar într-un sat din apropiere, mama nu știa multe amănunte, nu se prea vorbea despre asta. Apoi se transferaseră aici, la pachet, o comunistă convinsă și un fost membru de partid – pe el îl dăduseră afară în urma incidentului. Plus că nu avea origini sănătoase. Se trăgea din chiaburi și asta însemna că era chiabur pe viață, chiar dacă avea o consoartă dedicată care se chinuia să șteargă cicatricea asta urâtă cu buretele. Situația lui îl făcea mai flexibil, reticent în convingeri, cu destule îndoieli. Cu el, ai mei s-au înțeles mai bine. Avea simțul umorului și părea mai relaxat, lua lucrurile mai ușor.

Nu ai mei îi rugaseră să le fie nași de cununie, ci invers, nașa, înainte să le fie nașă, când auzise că profesoara de română este hotărâtă să se mărite cu învățătorul cu care sprijinea de ceva vreme zidurile școlii (când tata încerca să-i fure câte o sărutare de îndrăgostit, iar mama căuta să-i țină mâinile departe, insistând că nu e nici momentul și nici locul pentru asta), o luase deoparte și-i spusese ferm, chiar în biroul ei de directoare, că-i va cununa, să nu caute alții. Fusesse aproape un ordin, un fel de obligație de serviciu. Fuseseră aleși, nici ei nu știau de ce. Poate pentru că erau doi tineri la început de drum, cu perspective, iar ea, directoarea Iliescu, abia aștepta să-i îndrume. Nu avea copii, nu avea cui să transmită învățături și doctrine.

Tata nu reușise să devină membru de partid. Dosarul lui era în așteptare, la județ, după ce fusese propus pentru înscriere de mai-marii satului, la invitația tovarășului Costică Ghiuzelea, brigadierul, posesor al unei stimabile șarete de două locuri și al unui cal și mai stimabil, care trăgea vehiculul pe șoseaua să-

tească și pe drumurile negre, câmpenești. Șareta avea roți ca de mașină, cu cauciucuri și tot ce le mai trebuia să amortizeze efectele zdruccinăturilor inerente. Calul, un armăsar mediocru, își făcea treaba când era înhămat, în restul timpului rumega iarbă în grajd, fără vreo grijă. Mai dădea din coadă, să gonească muștele care îl enervau. Sau fremăta și lovea ușor cu copita în pământ, când mișcarea cozii nu era de ajuns. Nea Costică asta stătea pe strada noastră, urmând, în câțiva ani, să devină bunicul lui Florin, cel mai bun prieten al meu. Până atunci însă, până când tânărul Gigel Stanciu, proaspăt absolvent al Academiei „Ștefan Gheorghiu” și deci plin de perspective, avea să se însoare cu Rodica, vânzătoare la magazinul universal din sat și fată de brigadier, și să se mute la socru-său – care avea o ditamai casa –, unde să zămislească, la un an după nașterea mea, dovada prieteniei stradale, nea Costică Ghiuzelea era preocupat mai puțin de nepoți și mai mult de problemele de Partid. Gospodăria comunală avea nevoie de oameni noi, și muncitori, și intelectuali, care să-i îngroașe rândurile politice. Tata revenise în satul natal după un an de zile petrecut undeva la mama dracu', unde primise repartiție. Numărase zilele până când reușise să-și depună dosarul de transfer și se bucurase ca un copil când îi fusese aprobat. Acasă își luase postul în primire hotărât să modeleze spiritele tinere ale satului. Se putea recunoaște că modelarea asta s-ar fi făcut mai bine, mai eficient, dacă tovarășul învățător, tânăr de elită, când și-ar fi predat lecțiile, ar fi inclus și ceva propagandă comunistă, adaptată minților infantile, gata s-o primească și s-o absoarbă, ca un burete. Tata putea la rândul lui recunoaște că statutul de membru de partid, în vremurile acelea, nu avea cum să-i strice. În sat, acolo, venea cu destule avantaje. I-au spus că urma un fel de examen, o mică sesiune de întrebări, prin care să fie validat. I s-a repartizat subiectul: politica externă.

Stătea pe scaunul scârțâitor de lemn, cu mâinile înfipite în genunchi și pantalonii de stofă, evazați, ridicați mai mult decât trebuie – i se vedeau gleznele subțiri și rotula proeminentă –, și le răspundea oamenilor din comisie. Lângă el, de partea cealaltă

a mesei, își aștepta rândul Tudorița Stănoiu, muncitoare la CAP. Tovarășa colegă de candidatură terminase cu greu șase clase și încă nu știa să citească. Retardul ei intelectual lăsase loc pentru manifestarea altor virtuți, cum ar fi plăcerea pentru munca fizică. Tudorița săpa, însămânța, culegea și tăia cu viteza unui sportiv de performanță. Se exprima greoi, ajutată de mișcări dubioase ale capului, în timp ce mușchii faciali îi scăpau complet de sub control. I se spunea dilimandroasa, dar i se recunoștea supremația în mijlocul câmpului. Tudorița era un model de urmat și trebuia neapărat să intre în Partid, împreună cu tata. Doi fii ai satului aduși laolaltă, uniți de aceleași mărețe idealuri. Tata nea cuvintele cu repeziciune, gândind că vrea să plece mai repede la băut, în timp ce Tudorița tăcea, sufocată de neștiință. Politica externă nu era pentru ea. Ce-i păsa ei de țările arabe? De imperialismul vestic și nevoia de pace în lume? De conferințe pentru dezarmare? Ea voia să dea cu sapa mai departe, până obosește și apoi se *hodinește*, ca, refăcută, s-o ia de la capăt. Ce treabă avea ea cu alte popoare? Tovarășii din Biroul Organizației de Bază au fost de acord și au schimbat întrebările, au trecut la chestiuni legate de Statut. Tudorița s-a aruncat voioasă, recitând ce reușise să învețe pe de rost, după dictare, iar tata s-a blocat. Limbajul de lemn îl lovise drept în moalele capului. S-a bâlbâit, incapabil să răspundă la simpla întrebare care plana în sala de ședință a Sfatului, așteptând să fie culesă. Ce semnifică cotizația, tovarășu' învățător? Tudorița a dat să zică, ea știa că era vorba despre legătura dintre organizație și membru. Nenea Mitu Jidovu, tehnician veterinar și vecin de stradă cu alde tata, membru în BOB, s-a găsit dator să-și ajute vecinul mai tânăr și, inimos, i-a suflat răspunsul, pe care tata l-a preluat și l-a repetat ca un robot sovietic. Comisia l-a notat și s-a declarat mulțumită. În fine, dosarele au fost acceptate pe plan local și trimise mai departe, pentru confirmarea finală. Confirmare care a venit doar pentru Tudorița, după ce tata a fost prins în mijlocul unui scandal sexual: se cuplase cu o elevă din satul vecin. Fata asta de

șaptesprezece ani, bine dezvoltată, prietenă cu sora mai mică a tatei, venită în satul nostru pentru distracții adolescente, era fiica președintelui de CAP din satul ei. Văzând că tânărul cu care se pupase de câteva ori nu are de gând să meargă mai departe în relație cu ea, cuprinsă de furie, l-a reclamat la miliție, mințind că tata a dezvirginat-o. S-a cerut certificatul medico-legal, care n-a întârziat să apară, după ce doctorul Radu a controlat ce era de controlat și a conchis că fata era în continuare virgină, așadar, pretențiile ei complet nefondate. Aici s-a mirat până și fata, care o făcuse de câteva ori cu un coleg de clasă și care se vedea deja nevastă de învățător, dar i s-a explicat că există conceptul de himen elastic pe care ea îl avea, poate fără să știe. Miracolul ăsta biologic l-a scăpat pe viitorul meu tată de-o însurătoare prematură, iar pe mine de non existență, dar imoralitatea care a planat de-atunci deasupra tovarășului învățător i-a pecetluit soarta în relație cu Partidul, ținându-l în afara lui.

Tata n-a ajuns membru niciodată, dosarul lui a fost uitat sau ignorat, iar el nu și-a mai bătut capul cu asta. Mama, pe de altă parte, se înscrisese în Partid încă din facultate. Intrase la fără frecvență, așa că se angajase laborantă la fabrica de fosfați din apropiere, unde taică-su lucra ca portar. Acolo a dat peste unul dintre directorii fabricii care își făcea liceul la seral. Școala îl chinuia teribil, se descurca greu cu materiile și era sigur că nu va reuși să o termine. Avea aproape patruzeci de ani și, când i-a apărut mama în preajmă, o subalternă tânără și școlită, a simțit că l-a prins pe tovarășul ăl mare de picior. A rugat-o să-l ajute. Mama l-a meditat zilnic, în biroul lui de director, la toate disciplinele umaniste – matematica rămăsese limbă străină pentru amândoi. Directorul a reușit să termine seralul, iar mama a reușit să intre în Partid pe repede înainte, la recomandarea călduroasă a secretarului, proaspăt absolvent de liceu, care conducea o parte din întreprindere.

Când mama a terminat facultatea și și-a luat postul de la școală în primire, directoarea Iliescu a văzut în fața ei o tânără

comunistă cu un potențial până la cer, pe care s-a grăbit s-o ia sub aripa ei protectoare. Nu se poate spune că i-a ieșit prea bine. Mama s-a dovedit a fi un spirit mai degrabă critic, în dezacord cu vremurile și așteptările oficiale. Mai mult, nașa nu și-a găsit în fină un aliat, așa cum sperase, ci mai degrabă un adversar, un negociator pentru drepturile profesorilor, atunci când, sub presiunea Partidului și din prea multă exaltare, directoarea îi pune pe toți inutil la treabă, în general peste program, în situații care deveneau extreme – iminența vreunei brigăzi ori a muncilor agricole întârziate. Și atunci mama era cea mandatată să-i bată la ușă și să susțină cauza colegilor, de pe poziția de rudă. Iliasca o asculta și n-o asculta, de cele mai multe ori rezultatul rămânea același, toți sfârșeau să facă ce zicea ea, cu mici excepții. În plus, nașa nu mai vorbea cu fina pentru o vreme, simțindu-se trădată, gândind, probabil, că făcuse o mare greșală când se pusese ea să-i cunune pe ingrații ăștia doi.

La botez, în bucătărie, se făcuse ceva agitație legată de mersul la biserică. Nașa aștepta un răspuns, nașul căuta înfrigurat un pahar cu vin, să-l dea repede pe gât. Mama a evaluat situația și a concluzionat că evenimentul s-ar termina mai repede fără deplasări în plus, iar ea s-ar putea retrage cu mine în pat într-un timp decent. Mi-e indiferent unde-l botezăm, și așa nu mă împac bine cu popii, a zis până la urmă, iar tata a ridicat din umeri și a spus la rândul lui spre bunica: Mămică, ia du-te mata și vorbește cu părintele Andrei, zi-i să vină aici.

Până s-a întors bunica cu popa, a venit și restul de oameni. Întâi matusă-mea Nina, sora tatei, abia mișcându-și trupul masiv, susținut cu greu de gleznele umflate de prea mult stat în picioare. Apoi unchiul Nelu, bărbatu-său, cu ochii lui mici și ageri, urmând-o ca un băiețandru. Cealaltă mătușă, Liliana, nu venise. De când se măritase cu Costică Curteanu, luase distanță, la adăpostul casei lui. La primul semn de independență, îi lăsase pe toți în urmă și își vedea de viață.

Au urmat bunicii mei, tataia și mam-marea Sîrbu, pășind atenți, să nu murdărească, de frică să nu le dea mama gură. Cu ei a intrat și mătușa mamei, Veta, cu broboada prinsă artistic sub bărbie și palmele vârâte în buzunarele pătrate ale ilicului împletit – timidă ca o școlăriță, de parcă nu mai venise pe la ai mei vreodată. Oare venise? Mama nu mai știa. Tușa Veta era în lumea ei de ceva vreme, lumea comunicării nonverbale cu porcii și găinile. Nici unchiul Aurel, bărbatu-său, care nu se putuse învoi de la muncă pentru botez, nu reușea s-o scoată din transă: tușa Veta se lăsase pradă gospodăriei cu un patos vecin cu nebunia. Animalele și păsările, via și pomii, mătura și fârașul, astea erau viața ei. Oamenii o încurcau, o țineau din treabă.

Unchiul Petrică, fratele mamei, era și el absent. Ofițer de carieră, fusese repartizat la o nouă unitate militară, undeva în județ. Nu putuse pleca de acolo pentru botezul nepotului, doar ce ajunsese. Avea lucruri de făcut, să pună soldații ăia la treabă, să-i instruiască, să-i țină conectați la idealurile Armatei, aceleași și pe timp de pace, și pe timp de război. Și să nu le aprobe nesimțitor permișile, când veneau în valuri cu cereri de plecări acasă.

În fine, cei prezenți s-au adunat în bucătăria mică din care au aflat că nu vor mai ieși, nu spre biserică cel puțin, iar asta i-a făcut să comenteze mirați și reticenți, le mirosea a blasfemie. Mama le-a dat de înțeleles că nu are ce să facă, nașa este atee și alta nu au, și le-a amintit că la nuntă le-a pus verighetele pe degete soră-sa, nașa stătuse afară cât vorbise popa, nu călcase pragul bisericii. Religia ei era comunismul, cu înclinație profundă spre materialism științific, înclinație care se bătea cap în cap cu ortodoxismul, iar ea, nașa, nu-și putea călca principiile pentru nimic în lume. Nu o făcuse atunci, nu o va face acum, așa că ori fără botez, ori în bucătărie. Dacă stai să te gândești, de popă tot nu scăpau și nici de Dumnezeuul lui. Și nici de slujbă. Măcar scoaterea bisericii din ecuație împingea treaba mai mult spre zona tradiției, subțind importanța factorului religios, un compromis care s-a dovedit acceptabil.